

Sınıf Mücadelesi

Aylık
işçi gazetesi

03 Mayıs 2026

Sayı: 325

Fiyatı: 50 TL

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ, BİRLEŞİN!

Katil yaratan eğitim sistemini reddediyoruz!

Urfa ve Maraş'taki okullarda yaşanan silahlı saldırı ve katliamlarda 10 ölüm onlarca yaralı meydana gelmesinin tek nedeni iç dünyası şiddete eğilimli, internet bağımlısı öğrenciyle sınırlanabilir mi? Kuşkusuz saldırganlar masum değil. Ancak bu saldırıları sadece hastalıklı kişilerin işlediği münferit yaralama ve ölüm olayı olarak görürsek, gerçek nedenleri araştırmaktan uzaklaşmış oluruz. Olguların maddi nedenlerini, yaşadığımız dünya düzenini, eğitim sistemini, siyasi iktidarın payını gizlemiş oluruz. Üstelik kendimizi aldattığımız için yeni olayların önlenmesine de yardımcı olamayız.

Kapitalizmin kanununa uygun olarak öğrenci bir maldır. Toplam Kalite Yönetimi için öğrenci bir "çıktı-ürün"dür.

BİZ KİMİZ?

Bugün kapitalist topluma egemen olan anlayış sömürücü, ırkçı, gerici, baskıcı ve cinsiyetçi zorbalığa dayanmaktadır. İnsanlık için tek çıkış yolu komünizmdir. Bu siyasetin, Stalinizmin politika ve uygulamalarıyla ortak bir yönü yoktur.

Sınıf Mücadelesi, işçi sınıfı tarafından uluslararası düzeyde kurulacak bir komünizmden yanadır; Stalinizmin "Tek Ülkede Sosyalizm" hayaline karşılık, komünizmin uluslararası bir düzeyde mümkün olacağını savunur.

Sınıf Mücadelesi, insanlığın kurtuluşu olan komünizmi, kadın ve erkeklerin her türlü sömürü ezme-ezilme ilişkisinden, ayrımcı uygulamalardan kurtuluşu olarak anlar. Başta Kürt ulusu olmak üzere ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını savunur.

Sınıf Mücadelesi, kapitalistlerin kârı uğruna işçilerin sömürülmesine hizmet eden burjuva devlete, meclise, mahkemelere, orduya ve polise karşıdır.

Sınıf Mücadelesi, sendikaların devletten bağımsızlığını ve sendika içi demokrasiyi savunur. İşçilere ihanet eden sendika bürokratlarına karşı mücadele eder; sendikaların yeniden birer işçi örgütü haline gelmelerini savunur.

Sınıf Mücadelesi, tüm işçilerin, emekçilerin ve yoksulların öz çıkarlarını savunacak ve işçi sınıfına dayanan devrimci bir işçi partisinin kurulmasını amaçlar.

Sınıf Mücadelesi, uluslararası işçi sınıfının partisi olacak olan IV. Enternasyonal'in yeniden kurulmasını savunur; bu amacı paylaşan devrimci örgütlerle birlikten yanadır.

Sınıf Mücadelesi'nin savunduğu görüşler bunlardır. Bu nedenle bu gazeteyi savunanlar Troçkisttir. Marks, Engels, Lenin ve Troçki'nin geleneğine bağlıdır; enternasyonalist komünisttirler.

Başyazının devamı:

Eğitimin paralı hale gelmesi, müfredatın dinselleştirilmesi, İmam Hatiplerin yaygınlaştırılmasına rağmen hem öğretim başarısı düşüyor hem uyuşturucu yaygınlaşıyor, hem de öğrenciler arasında boş vermişlik artıyor. Mevcut sistemin "ürünü" hastalıklı öğrenciler oluyor. İşçiler, köylüler, şehir yoksulları yaşayabilmek için çalışabilir aile bireylerinin en fazlasını çalışma hayatına sürmek zorunda. Uzun saatler boyu çalışmak zorunda kalmak, ailelerin çocuklarını denetleme imkânlarını fiili olarak ellerinden almıştır.

Kapitalist devlet ise, bütçe kaynaklarını sermaye sınıfına aktarabilmek için hem sosyal hizmetleri mümkün olan en alt seviyede tutmak istiyor hem de paralı hale getiriyor.

Böylece çocuklar-öğrenciler için okullar hizmetlisi olmayan, asgari sağlığa uygunluk koşulları bulunmayan, beslenme imkanları sağlıksız kantin koşullarında paralı olan, brans öğretileri eksik, spor salonu, laboratuvar, müzik odası, konferans salonu olmayan gri boyalı, pencereleri demir parmaklıklı binalardır. Okullara egemen olmaya çalışan tarikat ve cemaatlerin, hükümet yanlısı liyakatsiz yöneticilerin hâkim olduğu ideolojik hapishanelerdir. Sonu üniversiteye çıksa da işsizliktir. Okula gitmenin hiçbir cazibesi kalmamıştır. Bu da kuralsızlığa yol açıyor.

Öğrencilerin ders bitiminde zaman geçirebilecekleri, kendilerini geliştirecekleri sinema, tiyatro, müzik kursları, sanat atölyeleri, spor salonları, yüzme havuzları, sosyal alanlar, parklar, hayvanat bahçeleri, kütüphaneler vb. çok az ya da hiç yok. Sosyal alan boş olunca, yerini dolduran hep olur.

Çocuklar-öğrencilerin tek eğlencesi onları bireyselliğe de mahkûm eden, tablet ve telefonlar oluyor. İnternet dünyası ise, boşlukta kalan gençlerin istismar alanı oluyor. Suç örgütlerinin tarifelerini yayınladıkları, bireysel silahlanmanın teşvik edildiği, uyuşturucu baronlarının tuzak kurduğu, cinsel istismar tüccarlarının av sahasıdır aynı zamanda, gayri insani, ahlaki ve şiddet odaklı internet oyunlarını para kazanma aracı haline getiren odaklar bu zemini kullanmaktadır.

Basitçe X-Ray cihazlarıyla, polisiye önlemleriyle, okulları dışa kapatarak, öğrenci disiplin kurullarını işleterek, internet yasaklarıyla sonuç alınamayacaktır. Eğitim toplum içinde canlı bir yaşamdır ve öncelikli bir kamusal hizmet olarak bütçeden ciddi pay ayırmayı gerektiriyor. Ailelerin ekonomik koşullarının iyileştirilmesinden tutun, okulların maddi şartlarının düzeltilmesine, müfredat programının değiştirilmesinden sosyal alanların zenginleştirilmesine kadar, yukarıda sayılan tüm alanlarda devrimci bir değişime ihtiyaç var.

Bu devrimci değişimi bugünlere gelmemizde sorumlu olan 25 yıllık ne AKP iktidarı, ne de kapitalist düzenin sermaye tercihleri yapabilir. Yalnızca bu düzenin çürütmekte olduğu, böyle giderse daha da vahim örneklerine tanık olacağımız saldırıların hedefinde olan işçi, köylü, kent yoksulu aileler, öğrenciler birleşerek hükümete ve sermayeye acil taleplerini dayatabilir.

16-17 Nisan'da çocuklarını okula göndermeyen milyonlar bir şeylerin ters gittiğinin ayırtına varmakta olan kesimlerdir. Eğitim emekçilerinin örgütleri "siyasetin canımızı acıttığına" itiraz etmiştir. Güvencemiz, geleceğimize örgütlü olarak sahip çıkmaktan geçiyor. Umut var! (20.04.26)

Emekçinin Gündemi

Maden işçisinin mücadelesi sonuç aldı

Bağımsız Maden İş Genel Başkanı Gökay Çakır İçişleri, Çalışma ve Enerji Bakan yardımcılarını, emniyet müdürünün oluşturduğu heyetle yaptıkları görüşmenin ardından “*Çoğu arkadaşımızın maaşları yattı. 15 gün süre istediler. Bunun da garantörü bakanlıklar. Bu saatten itibaren bizler de eylemimizi sonlandırdık*” açıklamasını yaptı. İşçiler mücadele ederek kazanmanın yeni bir örneğini vermiş oldular.

Eskişehir’de bulunan SSS Yıldızlar Holding’e bağlı Doruk Madencilik kömür üretiyor ve bu kömürle elektrik santrali işletiyor. İşyerinde bir yıl içinde sadece iki aylık ücret ödendi. Ücretler, mesailer, toplu sözleşmeden doğan parasal haklar, işten çıkartılan işçilerin kıdem tazminatları, davaları devam eden işçilerin alacakları sayısız defa yönetimden istense de sonuç alınamadı. SSS Yıldızlar Holding bu madeni ve enerji santralini 2022 yılında borç ve alacaklarıyla devir aldığında yaklaşık 1200 işçi çalışıyordu. Türk-İş’e bağlı Türkiye Maden İş Sendikası yetkiliydi. Sendika işçilerin alacaklarını güvence altına alamadı, almak gibi bir politikası da yoktu. Kamuya olan borç-alacak hesaplarının mahsuplaşması sonunda ihale bedelinin üçte birini ödeyerek madeni ve elektrik santralini aldı. İki yıl önce ise, elektrik

santrali için 6 milyar liradan fazla kamu desteği aldı. Sürekli kazanan şirket, izlediği çalışma hayatı politikasıyla işçileri önce bezdirdi. İşçilerin büyük bölümü tazminatlarını bırakarak işten ayrıldı, bir bölümü ise, hiçbir hak ödenmeden işten çıkartıldı.

Holding 2000’li yıllarda inşaat işiyle işe başlamış, bugün 2 bin 500’e yakın maden arama, işletme ruhsatı var. AKP hükümetinin desteklediği bir firma olduğu biliniyor. Cumhurbaşkanı’nın önceki yardımcısı Fuat Oktay’ın iki yıl önce işletme açılışında kefil olduğu bir holding. Hükümetin özelleştirdiği ETİ Gümüş, Ergani Bakır gibi madenleri satın alarak büyümüş. Elektrik dağıtım işi de yapıyor. Seramik ve granit üretimi var. Patron Sabahattin Yıldız, Meclisten üstün hizmet belgesi sahibi. Bir de Padişah Abdülhamit’in bir milyon 100 bin dolarlık 18 ayar altın saatinin sahibi! Ama işçilere yılda iki maaş veriyor!

Bugün mücadele eden işçiler bütün bu bedelleri ödeyip haklarını almakta kararlı davranan bir avuç insandır. Sendika değiştirerek mücadele etmeye karar vermiştir. Haklarını alabilmek için 12 Nisan’da Eskişehir’in Mihaliççık ilçesinden yola çıkarak Ankara’ya doğru yürüyüş eylemi başlattılar. 130 işçiyle başlayan mücadelenin 8 günü yolda geçti, 40 işçi 9 gün

açılık grevinde kaldı ve 17 günlük zorlu mücadele oldu.

İşçiler Ankara’ya ulaşmalarıyla birlikte holdingin siyasi kanadı olan AKP hükümetinin kolluk kuvvetleri, çevik kuvvet polisleri işçileri abluka altına alarak hareketsiz bırakmak istedi. İşçiler barikatı zorladı, bazen aştı bazen biber gazıyla geri çekildi. İsrarla patrona ihaleyi veren bakanlık yetkililerine ulaşmak istediler, durumlarını anlatmak için Enerji Bakanlığının kapısına dayandılar. Polis iki kez işçileri topluca gözaltına aldı, işçilere liderlik eden sendika başkanı ve uzmanını ayrıca gözaltına aldı. Bütün bu baskılar işçileri mücadele etmekten vazgeçirmediği gibi daha da öfkeli yaptı. Giderek Türkiye kamuoyunun gündemine oturdular.

Bakanlıkla yapılan ilk görüşmelerden sonra, alacaklarına karşılık patron 36 milyon lira bir ödedi. İşçiler bu rakamın alacaklarının çok küçük bir kısmı olduğunu ve verilen sözlerin daha önce de tutulmadığı için tüm alacakların ödenene kadar Ankara’dan ayrılmayacaklarını duyurdular. Yeniden bakanlığın önüne yürümek için harekete geçtiler. Yine gözaltı ve polis şiddetiyle karşılaştılar.

İşçiler başkent Ankara’da eylemlerini sürdürürken DİSK, Türk-İş, Hak İş gibi işçi konfederasyonları kollarını

kıpırdatmadı. İşçilerin eylemi DİSK içinden kimi sendikaların desteğini aldı, Genel Merkezlerini Ankara'ya taşımış olmasına rağmen DİSK adına desteğe gelen olmadı. Konfederasyonlar ve sağcı

partiler dışında neredeyse her kesimden destek aldılar.

Maden işçileri bize şunu gösterdi: mücadelemizi sendika bürokratlarından ve devletten bağımsız; işçi denetiminde örgütlü, kararlı biçimde

yürütürsek, taleplerimizi elde edebiliriz.

Hak verilmez alınır, zafer mücadeleyle kazanılır!
(29.04.26)

İş yerinden haberler

Kimin temsilcisi

İş yerinde, müşterilerin talebi doğrultusunda her yıl temsilci seçimi yapılır. Ayrıca her ay şikâyet ve dilek anketi uygulanır. Eskiden şikâyetler yazılı olarak kutulara atılırdı. Bu şekilde isim belirtilmediği için kimin ne yazdığı belli olmazdı. Ancak artık cep telefonlarına gönderilen linkler üzerinden, e-posta adresi kullanılarak şikâyet ve dilekler iletilmektedir. Çoğu çalışan ad ve soyadıyla e-posta kullandığı için, yazılanların kim tarafından gönderildiği anlaşılabilir.

Bunun dışında, her bölümden seçilen temsilciler ile işveren temsilcisi ve insan kaynakları arasında toplantılar yapılmaktadır. Bu toplantılarda temsilciler çalışanların şikâyet ve sorunlarını iletirken, işveren tarafı da işçiler ile ilgili kendi sorunlarını temsilciler aracılığıyla çalışanlara aktarmaktadır.

Bu yıl seçtiğimiz temsilciyle ilgili bazı durumlar ortaya çıktı. Çalışanlar kendi aralarında konuşurken, bu temsilcinin gizlice fotoğraf çekip yönetime şikâyet ediyormuş. Bir çalışan, temsilcinin fotoğraf çektiğini fark etmiş ve ardından temsilcinin bölüm şefine gidip

telefonu gösterdiğini görmüştür. Çıkışta temsilciyi yakalayarak “Benim fotoğrafımı neden çektin, beni şikâyet mi ettin?” diye sormuştur. Temsilci ise “Evet, seni şikâyet ettim. Çok konuşuyorsun, bunu söyledim” şeklinde cevap vermiştir. Bunun üzerine çalışan, “Sen kimsin? Amirim misin? Ustam mısın? Bu seni ilgilendirmez” diyerek tepki göstermiştir. Temsilci ise kendini “Siz ibadetiniz namaz kılmaksa bu da benim için bir ibadettir. İşverenin hakkının yenilmesine tahammül edemem, bunu kabul etmiyorum” sözleriyle savunmuştur.

Şu anda çalışanlar arasında bu temsilcinin işçileri yönetime şikâyet ettiği yönünde bir düşünce yayılmış durumdadır. (Bir tekstil işçisi)

İşten çıkartmalar ve izinler peş peşe...

İşten çıkarmalar başladı. Bazı firmalarla yapılan sözleşmeler sona erdi. Bunun üzerine bir bölüm kapandı. 40 işçi tazminatları verilerek işten çıkartıldı. Çıkarılan işçiler arasında 10 yıllık olanlar da var 3 aylık olanlarda. Çıkışların devam edeceği söyleniyor.

Üretimin azalması sebebiyle resmi tatiller çalışma günleriyle birleştirip toplu izinler veriliyor. Yıllık izinleri olanların izinlerinden kesiliyor. İzin hakkı olmayanlara ücretsiz izin veriliyor.

İşlerin ne zaman açılacağı bilinmiyor. Söylentilere göre birkaç firmaya iş teklifi yapılmış, 4-5 ay içinde sonuç belli olacaktı.

İşler iyi giderken, çok kazanırken işçiye hiçbir şey vermeyen patronlar işler bozulunca zorunlu izinlere, işten çıkartmalara başvuruyor. Oysa işe alırken burada işten çıkartma yok, iş güvencen olacak diyerek övünen şirket uygulamada tam tersini yapıyor.

İşçilerin iş güvencesi yalnızca birliklerinden geçer. Kapitalizm işçi sınıfını ve tüm dünyayı yok oluşla tehdit ediyor.

Kapitalizm karşısında ya insanlık yok olacak ya da kapitalizmi işçi sınıfı yok ederek insanlığı kurtaracak. (Bir plastik işçisi)
(28.04.26)

Siyasetin Gündemi

Adalet arayışı ve tutuklamalar sürüyor

Bir Tek Sen Başkanı sendikacı Mehmet Türkmen, DİSK Limter İş yöneticileri, gazeteciler İsmail Arı, Alişan Uludağ, Merdan Yanardağ başta olmak üzere hala tutuklu.

Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ, Osman Kavala, TİP milletvekili Can Atalay tutuklu siyasetçiler ve muhalif kişilerin simgeleri olarak tutuklular. Hukuki olarak serbest bırakılmaları yönündeki Anayasa Mahkemesi, AHİM kararlarına rağmen tutuklular. Mahkemeler serbest kalmalarına izin vermemesinin nedeni ise, AKP-MHP iktidarının siyasi kararlarının adaletsiz olmasıdır.

Muğla İkizköy’de termik santrale kömür sağlamak için yapılmak istenen madene ve bununla bağlantılı acele kamulaştırmalar köylülerin gündeminde. Akbelen Ormanı çevresindeki tarım arazilerinin kamulaştırılması için köye gelen bilirkişi heyetini protesto eden köylülerin en genci Esra Kılıç tutuklandı. İkizköy Muhtarı Nejla Işık’ın kızı Esra Işık çıkarıldığı ilk duruşmada tutukluluğuna devam kararı verildi.

Suçlama “görevi yaptırmamak için direnme” olarak kayıtlara geçen olayda, kamulaştırmaya karşı tarım arazilerini korumak üzere dava açmak, protesto haklarını kullanmak dışında bir harekette bulunmayan köylülerin karşısına çıkan ise onlarca jandarma olmaktadır.

Nisan ayı içinde emek cephesine yönelik baskılar

devam etti. Basına yansıyan haberlere göre, emekli maaşlarının gerçek enflasyona göre güncellenmesi ve en düşük aylığın yoksulluk sınırına çıkarılmasını talep eden Emekli Meclisi üyeleri hakkında terörden soruşturma açılan 27 isim soruldu ve “örgüt bağlantılı kişilerle neden görüştünüz” denildi. Emeklilere sorulan isimlerden biri de 5 kez 0 dakika görüştükları Ekrem İmamoğlu’ydu. Tutanakta İmamoğlu için “Örgüt bilgisi: PKK/KCK” notu düşüldü. 7 Emekli Meclisi üyesi tutuklandı.

Avukatlarının verdiği bilgiye göre, 2025 yılında haklarının iyileştirilmesi için bir araya gelip meydanlarda masa kurma ve basın açıklamaları gibi eylemler yapan emeklilerin faaliyetleri suçlama konusu ediliyor.

Ekim 2024’ten beri süren operasyonlarda toplamda 24 belediye başkanı tutuklanırken, yalnızca üçü bu süreçte tahliye edildi. Bursa Büyükşehir Belediye Başkanından sonra İstanbul Ataşehir Belediye Başkanı da tutuklandı. İstanbul Büyükşehir Belediyesi davası ise, 414 sanığa ulaştı. Bunların 92’si tutuklu. Bu yazı yazıldığında dava 28’inci günündeydi. İtirafçılar ifadelerini değiştirirken yolsuzluk iddialarına “görmedim duydum, arkadaşlar söyledi, öyle hissettim gibi” sözler kullanıyorlar. Poliste pişmanlıktan yararlanan bir itirafçı yeniden tutuklandı.

Son bir ayda yaşanan örnekler bile gösteriyor ki, iktidarın elinde işçilere, emeklilere, yaşam savunucularına hatta burjuva muhalefet partileri karşısında onlarla aynı araçla mücadele edecek bir siyasi kuvvet, araç, toplumsal meşruluk kalmamıştır. İktidarın elinde sadece kolluk kuvvetlerinin silahlı birlikleri, sadece hükümeti dinleyen savcı ve hakimler kalmıştır.

Toplumun büyük kısmını elindeki medya araçlarıyla yönlendirmenin, razı etmenin sınırlarına her gün biraz daha yaklaşan iktidarın doğabilecek daha büyük isyanları küçükken ezmek, bastırmak dışında yapabileceği bir şey kalmamıştır.

AKP-MHP iktidarı kaçınılmaz sonlarını hazırlarken, işçi sınıfının tüm bölükleri, emekliler, yoksul köylüler, kamu çalışanları ve onların omuz başı müttelikleri esnaf, küçük işletmelerin sahipleri bu gidişe dur diyebilecek toplumsal güçtedir. Rejimin siyasi baskısı altında hayatta kalma mücadelesi veren kadınlar, Kürtler, Alevi toplumunun yoksulları, hep birlikte sermaye sınıfına acil taleplerini dayatacak bir mücadeleyi birleştirebilir. Gerekli olan ve umudumuz olan budur. (28.04.26)

Tek sınıf, parçalı 1 Mayıs

Uluslararası işçi sınıfının birlik, mücadele, dayanışma günü olan 1 Mayıs Türkiye burjuvazisinin hep korkulu rüyası oldu. Çoğu zaman yasaklıydı. Valiliklerce izin verilmeyen, onlarca insanın gözaltına alındığı, polisin biber gazı tazyikli suyla kitlelere müdahalesi, 1977’de olduğu gibi onlarca ölüm... “olaylı gün” algısının yerleşmesi için her şeyi yapan devletin işçi sınıfına açık savaşının günü oldu.

Burjuva devlet ve siyasi iktidarlar patronların sözcüleri olarak işçi sınıfının karşısına her 1 Mayıs’ta dikilmeyi, boy göstermeyi bir görev bildiler. Bu yıl da pek farklı değil. Bu yıl da İstanbul ve İzmir’de ilk anmalarda gözaltılar yaşandı.

İşçi sınıfının çok acil çözülmesi gereken hayat pahalılığı ve işsizlik gibi ağır sorunları ve buna dair talepleri olmasına rağmen 1 Mayıs sendikalar parçalanmış durumda. DİSK ve KESK İstanbul Kadıköy’de, Türk-İş Edirne’de, Hak-İş Bursa’da, Memur Sen Çorum’da, Kamu Sen Çanakkale’de merkezi miting düzenliyor. Kuşkusuz kimi şubeler aykırı davranarak buldukları illerde yer alacaktır. Ancak sendika merkezleri bir arada olmayacak.

İşçi sendikalarından Hak İş’in miting çağrısında Bursa esnafını kaldırmayı ve küçük çaplı bir turizm faaliyeti

yapılmasını teşvik etmesi, en matrak olandı.

Sendika bürokratlarından başka ne beklenebilir ki? İşçi sınıfını bölmek, farklı yönlere çekmek ve bu yolla sermaye sınıfına ve hükümete destek olmak onların en iyi bildiği ve her zaman yaptığı şeydir. Bu yıl bu tartışmaya TKP’nin Kartal mitingi de eklendi. TKP

İzmir’de 2026 1 Mayıs

geçen yıl da ayrı miting yapmıştı ama bu yıl bu daha belirgin ifade edildi. TKP sadece İstanbul’da değil İzmir’de de ayrı miting düzenliyor. Gerekçesi, CHP ve DEM partiden ayrı durmak. TKP mekanda ayrı ama CHP ile cumhuriyet konusu başta olmak üzere, laiklik ve AKP konusunda çok da hem fikirdir.

Her yıl Taksim ve Kadıköy tartışması banko yapılır. Bu tartışma sendikaların ve siyasi örgütlerin sınıftan kopukluğuyla ilgilidir. Sınıf olmayınca 1 Mayıs gibi işçi sınıfına ait olması gereken bir günü istediğin gibi oraya buraya çekeştirmek kolay oluyor.

1 Mayıs mitinglerine katılan kitleler uzun zamandır

örgütlerden ve sendikalardan bağımsız yer alıyorlar. Örgütsüz olduklarını gösteriyorlar.

Sendikalar ve sosyalist örgütler örgütsüz işçilere ulaşmanın yollarını bulamıyor. Ancak işçi sınıfı adına karar verme hakkını kendisinde buluyor. İşçi sınıfından kopukluk ve işçi sınıfına dayatma diyebileceğimiz bu sektör tutum, sendika bürokrasisinin ve küçük burjuva sosyalizminin en belirgin tutumudur.

Taksim’de 1 Mayıs mitingi yapmak, 1976’nın 50’inci yılında önemli olurdu. Seneye katliamın yıl dönümünün 50’inci yılı da Taksim önemli olacak. Ancak bu

tarihler sınıf hareketinin geliştiği yoluyla tarihe geçmiştir. Taksim’de miting yapamamaktan dolayı hayıflanmak, öfkelenmek hakkımızdır. Hükümetin ve sendika bürokratlarının tutumlarını kınamalıyız. Ancak manevi olanın dışında henüz sınıfsal ve militan bir gücü olmayan siyasi hareketlerin işçi sınıfını ikame ederek Taksim konusunda ısrarları, Kadıköy kitesini bürokratlara teslim etmeye yol açar.

Önemli olan işçilerin 1 Mayıs’a katılımını sağlamak ve onların kitlesel ve militan eğilimlerini desteklemek, taleplerine sahip çıkmaktır. 1 Mayıs sosyalist örgütlerin değil işçilerin mücadele ve dayanışma günüdür. (28.04.26)

Uluslararası Gündem

İran

Yıkım ve Emperyalizm Karşısı Nefret

Trump'ın "İran'ı taş devrine geri döndüreceği" tehdidinin ardından silahlar sustu, ancak bu durum şüphesiz çok geçici. Ancak ateşkes öncesinde saldırılar yoğunlaştı.

Bu bombardımanlar binlerce sivilin ölümüne neden oldu. Hedefler arasında, henüz açılışı yapılmamış, Tahran yakınlarındaki bir köprü, yakınında kendilerini güvende hissederek piknik yapan aileler, Sharif Bilim Üniversitesi ve hatta bir sinagog vardı. Kızılay görevlileri de ambulanslarında bile bu saldırılardan başışık kalmadı. Bombalar, Bushehr nükleer santrali gibi faaliyette olan sanayi tesislerini vurdu; buradan 200 Rus çalışan tahliye edilmek zorunda kaldı. İsfahan yakınlarında, ısıtma ve klima ekipmanları üreten bir fabrikaya yapılan bombardıman sırasında 15 işçi öldü. Petrol depoları, gaz santralleri ve çelik fabrikaları da vuruldu.

Ülkedeki en büyük iki çelik fabrikası, bombardımanlar nedeniyle hasar görerek durma noktasına geldi. On binlerce çalışını istihdam eden Mobarakeh fabrikası, otomobil, ev aletleri ve inşaat fabrikalarına çelik sac tedarik ediyor; bu fabrikalar hammadde sıkıntısı çekecek ve sırayla durmak zorunda kalacak. İşçilerin büyük çoğunluğu, sigorta ve koruma olmadan

güvencesiz sözleşmelere sahip. Binlerce kişi, fabrikaları durduğunda işten çıkarılınca gelirden mahrum kalıyor. Hala bir işi olan işçilerin çoğu, geçimini sağlamak için başka yerlere gitmek zorunda kalıyor. Birçoğu, para, ulaşım imkânı veya kalacak yer olmadığı için bombalanan şehirlerde kalmaya mecbur kalıyor.

İş yeri bombalanmadığında, bazen konut veya yakınlar bombalanıyor. 20 Mart'ta enflasyon yıllık %50'lik rekor bir seviyeye ulaştı. İşverenlerin ekonomik felaket karşısında aldıkları kararlar da buna

Dubai veya başka yerlerdeki İran kuruluşları savaşın ardından kapanmak zorunda kaldı. Burada da çalışanlar gelirden mahrum kalıyor ve İran'a gönderecek hiçbir şeyleri kalmıyor. 40 günden fazla süredir bombaların altında kalan halkı, kırılğan ve hassas ateşkes rahatlatmış olsa da, emperyalist vahşet bir tür ulusal birliği teşvik ediyor. Elektrik santrallerinin etrafında oluşturulan insan zincirleri, rejimi destekleyen binlerce gönüllüyü bir araya getirdi; ancak aralarında "barış için" çalmaya gelen bu müzisyen gibi

Tahran'ın güneyinde, bir bombardımanın ardından.

ekleniyor, çünkü patronlar işten çıkarmadıkları zamanlarda bile zorluklarını ücretlilere ödetiyorlar. Örneğin, İsfahan'daki büyük bir mağaza grubu, satışlardaki düşüşü karşılamak için ücretleri düşürmeye karar verdi. Birçok İranlı aile, Körfez ülkelerine göç etmiş yakınlarının desteğine dayanıyor. Ancak orada yaşayan yaklaşık 500.000 İranlının vizesi iptal edildi ve

sıradan barışseverler de vardı. İhanet olarak görülen ABD ile müzakerelere karşı bir muhalefet bile dile getirildi: Bazıları, liderleri İsrail-ABD bombardımanlarının İranlı kurbanlarını "intikam almamakla" ve Lübnan'ı ateşkesin dışında bırakarak Hizbullah savaşçılarını terk etmekte suçluyor.

Halk arasında emperyalizmin yarattığı nefret, "hain" olarak nitelendirilen muhaliflerin yakalanmasına ve mahkumların infazlarının devam etmesine rağmen, rejime Amerikan taleplerine karşı direnme ve ayakta kalma imkanı sağlıyor. (LO, 15.04.26)

Amerikan baskısı

21 Nisan'da Trump, İran ile ateşkes süresini süresiz olarak uzattı. Ancak müzakereler yeniden başlamamıştı. Dünya ekonomisinin hayati önem taşıyan Hürmüz Boğazı, hâlâ kapalı durumdaydı. İranlı liderler, ABD'yi gemilerinden birini durdurarak ateşkesi bozmakla suçlayarak müzakereleri yeniden başlatmayı reddediyorlar. Dünyadaki yüz milyonlarca kadın ve erkek için dramatik ekonomik sonuçları olan bu ablukanın sorumluluğu tamamen Trump ve ABD'li yöneticilere aittir. 28 Şubat'a kadar Hürmüz Boğazı'ndaki trafik tamamen serbestti. Pasdaranlar, İran'da on binlerce tesisi, sadece askeri bölgeleri değil, ekonomi için hayati öneme sahip fabrikaları, bazen yeni inşa edilmiş petrol tesislerini, köprüleri, demiryollarını ve elektrik santrallerini de yok eden bombardımanlara karşılık olarak boğazı kapattı. Konutlar, okullar ve hapishaneler de vuruldu, en az 2.000 sivil öldürüldü.

Oysa "İran, ABD için acil bir tehdit oluşturmuyordu". Bir ABD istihbarat yetkilisinin bu değerlendirmesi, 7 Nisan'da New York Times'ın ortaya çıkardığı bilgilerle doğrulandı: ona göre Trump bu savaşı "Netanyahu'nun baskısı

altında" başlattı. Netanyahu, halk ayaklanması çıkacağı için İran rejiminin hızla çökeceğine onu ikna etmişti. Ayrıca, Hürmüz Boğazı'ndaki trafiğin etkilenmesinden endişe duyan ABD'li generallerin itirazlarını da reddetti. Ocak ayındaki göstericiler tarafından nefret edilen düzinelerce İranlı liderin öldürülmesine rağmen, İsrail-ABD bombardımanları ulusal bir dirilişe yol açtı ve rejimin tabanını güçlendirdi.

Düşmediği ve dünya

Güney Pars gaz sahasına yönelik bombardıman.

ekonomisi üzerinde baskı aracı elinde tuttuğu için, İran rejimi, ne kadar zayıf olursa olsun, dünyanın bir numaralı gücüne bir geri adım attırdı. Trump şimdi kararının feci sonuçlarıyla, petrol fiyatlarındaki patlamayla, küresel ekonomik şokla ve savaşın muazzam maliyetiyle karşı karşıya, tabii ki halklar üzerindeki sonuçlar hesaplarına girmiyor.

ABD'nin kendi içinde bile savaş halk tarafından destek görmüyor ve bu yüzden

Trump, en azından bir süredir, zararı durdurmak istiyor.

Ancak İran rejimine müzakere teklifinde bulunurken bile bunu emperyalizmin başkomutanı olarak yapıyor: kibir ve küçümsemeye. Amerikan heyetinin İran heyetine bıraktığı tek seçenek, koşulsuz bir teslimiyetti:

zenginleştirilmiş uranyum stokunun teslim edilmesi ve füze programından vazgeçilmesi; yaptırımlar, ambargo ve banka varlıklarının dondurulması ise devam edecekti. İranlı yöneticiler bunu reddetmekten başka çare bulamadılar ve ABD'nin dayattığı bu eşitsiz mücadelede sahip oldukları tek etkili silahlardan biri olan Hürmüz Boğazı'nı kapatmaya devam ettiler.

Trump, geçici bir barış sağlamak için İranlı liderlere bazı tavizler vermeyi tercih etse de, deniz veya hava savaşını yeniden başlatmaya karar verse de, onun "Epik Öfke" operasyonu, bir asırdır bu bölgede öncüllerinin neden olduğu acılara yenilerini ekledi. Ve dünyayı krize ve savaşa biraz daha sürükledi. (LO, 22.04.26)

Ekonomi için endişeler

Çinli yetkililer, ABD'nin İran'daki savaşı durdurması yönünde çağrılarını çoğalttı. Çünkü bu savaşın kendi ülkeleri üzerinde de etkileri var.

Çin, tükettiği petrolün dörtte birinden biraz fazlasını kendi topraklarından çıkarıyor ve geri kalanını yurt dışından, özellikle de ihtiyacının neredeyse yarısını

karşılamanın Arap-Fars Körfezi ülkelerinden satın alıyor. Bu petrol, İran'ın yanı sıra Suudi Arabistan, Irak, Birleşik Arap Emirlikleri, Kuveyt ve Katar'daki petrol terminallerinden gelmekte ve Hürmüz Boğazı'ndan geçmektedir.

Ancak, enerji acil durumu ilan eden Tayland veya Filipinler gibi komşularının aksine, Çin'de yaklaşık yüz günlük rezervi olduğu için bir kıtlık görünmüyor. Ülke kaynaklarını çeşitlendirmiş ve Rusya bu kaynakların en önemlisi haline gelmiştir. Bugün, fiyatlar ve stok yönetimi devletin kontrolü altında olduğu için krizin etkisi yakıt fiyatlarında %20'lik sınırlı bir artışla ölçülmektedir. Gerçek bir sorun ortaya çıkması için Orta Doğu'dan gelen kaynakların birkaç ay boyunca kesilmesi gerekir.

İran'a karşı savaş, Orta Doğu ülkeleriyle ticaretteki konumu nedeniyle özellikle Çin'i etkiliyor. Bu bölge, petrol monarşilerinin elindeki zenginlikler nedeniyle tercih edilen bir pazar ve uzun süredir Amerikan emperyalizminin hakimiyetinde. 2024'ten beri Çin, ABD ve Avrupa'nın

Çin'in Ningbo Zhoushan Limanı.

önünde Körfez ülkelerinin en büyük ticaret ortağıdır: bu ülkelerle yılda 257 milyar dolarlık mal ve sermaye ticareti yapmaktadır. Bu ticaretin merkezinde elbette İran vardı. İran petrolünün %90'ı Çin'e ihraç ediliyor ve bu ihracatın bedeli dolar değil, Çin para birimi yuan ile ödeniyor. Buna karşılık İran, Çin'den her yıl on milyarlarca dolarlık çeşitli mal satın almaktadır. Ancak Çin'in ticari gücü İran'ın çok ötesine geçerek tüm Körfez ülkelerine yatırım yapmıştır. Suudi Arabistan'da Çin, 2025 yılında emlak inşaatına yaklaşık 20

milyar dolar harcamıştır. Çinli petrol şirketleri Katar'ın doğal gazına yatırım yaptı ve bölgenin dört bir yanında petrol boru hatları ve depolama tesisleri kurdu. 2016 yılında Çinli gemi işletmecisi Cosco, Birleşik Arap Emirlikleri'nin Khalifa kentinde 35 yıl boyunca işletme hakkına sahip olacağı

bir konteyner limanına yaklaşık 1 milyar dolar yatırım yaptı. 2022'de Kuveyt, benzer bir limanın inşası ve işletilmesi için bir Çinli şirketle 4 milyar dolarlık bir sözleşme imzaladı. Birleşik Arap Emirlikleri'nde, birçok Çinli şirket yepyeni demiryolu hattını

inşa ediyor. Tüm bu altyapılar, Çin malı ithalatı için birer dayanak noktasıdır. Savaş uzar ve yayılırsa, bu yatırımlar boşa gidebilir.

Aslında Ortadoğu, ABD ile Çin arasında önemli bir ekonomik çatışma alanı haline geldi ve bu, İran'a karşı savaştan çok önce başladı. Bu savaş ve bölgede konuşlandırdıkları askeri güçler, ABD'nin buradaki yerini korumak istediğini gösteriyor.

(LO, 15.04.26)

Sınıf Mücadelesi'nin Sözü

ABD – Avrupa: Emperyalist çeteler arasındaki rekabet

Cumhurbaşkanı Donald Trump'ın dış politika girişimleri dağınık görünse de, bunların bir plana uygun olduğu açıktır: Amerikan emperyalizminin bir çok alanda ve bir çok bölgede üstünlüğünü, nezaket kurallarına uymaya gerek duymadan yeniden ortaya koymak. Bunu, Avrupalılara karşı çıkararak Grönland üzerindeki taleplerini desteklemek için başlattığı saldırıda gördük. Trump, birkaç hafta boyunca Danimarka'yı Grönland'ın denetimini kendisine devretmeye zorlamak için askeri araçlar da dahil olmak üzere her türlü yolu kullanmaya hazır olduğunu iddia etti. Bu tehditlerin ardından Trump, 21 Ocak Çarşamba günü İsviçre'deki Davos Ekonomi Forumu'nda, NATO Genel Sekreteri ve eski Hollanda Başbakanı Mark Rutte ile Grönland konusunda "gelecekteki bir anlaşmanın çerçevesi" üzerinde anlaştıklarını duyurdu.

Dolayısıyla ABD'nin Grönland'a bir ordu göndermesine gerek kalmadı ve muhtemelen bunu hiç düşünmedi bile. Trump'ın tehditlerine yanıt olarak, birçok Avrupa ülkesi Danimarka ile dayanışmalarını göstermek için Grönland'a toplamda kırk kadar asker gönderdi; bunlardan on beşi Fransa'dan, benzer sayıda da Almanya'dandı. Ancak bu askerler kırk sekiz saat bile kalmadı. İngiliz hükümeti tek bir subay göndereceğini duyurdu. Buna karşılık Trump, bu ülkelere 1 Şubat'tan itibaren gümrük vergilerini %10, 1 Haziran'dan itibaren ise %25 artıracığı tehdidiyle yeni bir koz çıkardı. Trump'a karşı koyabilecek bir devlet başkanı imajını sürdürmek isteyen Macron, ABD'den gelen bazı ithalatlara ve Amerikan şirketlerinin Avrupa

kamu ihalelerine erişimini kısıtlamayı içeren bir dizi karşı önlemden oluşan "ticari bazuka"yı kullanmaktan bahsetti. Ancak ne o ne de Avrupalı meslektaşlarının büyük çoğunluğu gerginliği tırmandırmak istemiyordu; aksine hepsi durumu yatıştırmaya çalıştı. Bu olay, Avrupalı liderlerin ABD'nin baskıları karşısında ne kadar güçsüz olduklarını bir kez daha gösterdi.

Davos'taki açıklamanın ardından gerginlik, yükseldiği kadar hızlı bir şekilde yatıştı. Trump, hiçbir zaman güç kullanma niyetinde olmadığını garanti etti ve tüm gümrük yaptırımları tehditlerini geri çekti, ancak müzakerelere başlamadan önce masaya sertçe vurmak onun olağan yöntemlerinden biridir.

Dünyanın bir numaralı süper gücünün lideri olarak, nezaket kurallarına uymayı umursamıyor. Sonuçta, Avrupalı liderler, kendilerinin en yoksul ülkelere karşı sergilediği acımasızlığı anımsatan bir sertlikle, özel bir incelik gösterilmeden muamele görmüş olmaktan rahatsız olmuş olabilirler. Trump, "Ulusal güvenliğimiz için Grönland'a ihtiyacımız var ve onu alacağız" dediğinde, bu, kafayı yemiş bir milyarderin hevesinden ibaret değildir. Batı Avrupa kadar büyük, ancak sadece 57.000 nüfusa sahip bu ada, uzun zamandır ABD'nin gözünde cazip bir hedeftir.

Daha 1867'de ABD Başkanı Andrew Johnson, Danimarka Krallığı'na Grönland ve İzlanda'yı yedi milyon dolara satmasını teklif etmişti. Danimarkalıların reddi üzerine, bu para o yıl Rusya'dan Alaska'yı almak için kullanıldı. Grönland, uzun zamandır gözde bir hedeftir. Yine 1946 yılında, Truman'ın cumhurbaşkanlığı döneminde, ABD Danimarka'ya

Grönland'ı 100 milyon dolarlık altın ve Alaska'daki petrol sahalarının geliştirme hakları karşılığında teklif etti; ancak bu teklif de reddedildi. Grönland toprakları, stratejik konumu ve maden ve enerji kaynakları nedeniyle bu kadar ilgi görüyor. Danimarka ve Grönland Jeoloji Servisi'nin (GEUS) bir raporuna göre, Grönland, "Avustralya, Kanada ve İskandinavya gibi köklü madencilik bölgelerine benzer" nadir toprak elementleri, lityum, grafit, titanyum ve diğer stratejik maden kaynaklarına sahiptir.

Aşırı koşullarda, kalın buz tabakalarının altında madencilik yapmanın getireceği sorunların farkında olan GEUS, "kaynakların azalması ve kritik hammaddelere yönelik gelecekteki yüksek taleple birlikte Grönland'daki maden yataklarının gelecekte ekonomik olarak daha uygun hale gelebileceğini" öngörüyor. Trump'a gelince, iklim değişikliğini inkar etse de, bundan fırsatlar ve kâr beklentileri çıkarmayı iyi biliyor. Buzların erimesi, uzak ya da yakın bir gelecekte bu yatakların değerlendirilmesi ve Amerika kıtasını kuzeyden çevreleyen yeni deniz yollarının açılması ihtimalini doğuruyor. Ve bu umut, iştahları ve rekabeti körüklemeye yetiyor; çünkü bir bölgeyi kontrol etmek, bir rakibin gelecekte bunu yapmasını engelleyebilir.

Grönland konusunda, ABD diğer ülkelerin bu kaynakları kullanmasını sürekli olarak engelledi. Sadece yakın tarihten bir örnek vermek gerekirse, 2007 yılında bir Avustralya şirketi adanın güneyindeki Kvanefjeld nadir toprak elementleri madenciliği projesinin mülkiyetini satın alıp uygulanabilirlik çalışmalarını ilerlettiğinde, ABD onu devre dışı

bırakmak için defalarca siyasi baskı uyguladı. 2017'de Çinli Shenghe Resources şirketi projenin en büyük hissedarlarından biri olduğunda, ABD ulusal güvenlik endişelerini gerekçe göstererek Danimarkalı siyasi yetkililerle işbirliği yaptı ve Grönland'ı 2021'de madencilikle ilgili yeni çevre standartlarını kabul etmeye zorladı. Bu standartlar, o dönemde Çin dışında bu alandaki en büyük proje olan projenin askıya alınmasına doğrudan yol açtı. Bu tür müdahaleler münferit olaylar değil, rakiplerin Grönland'ın kritik madenlerine erişimini engellemek için ABD'nin sistematik bir stratejisinin parçasıdır. Eski emlak müteahhidi Trump'ın kafasını meşgul eden mülkiyet hakları olmasa bile, ABD'nin ada üzerindeki hakimiyeti gayet gerçektir.

ABD'nin askeri varlığı

Bu kontrol, İkinci Dünya Savaşı'na kadar uzanan Grönland'daki askeri varlıkla birlikte devam ediyor. Alman işgalinin ardından sürgünde bulunan Danimarka hükümetiyle imzalanan bir anlaşmanın ardından, ABD'nin resmi olarak savaşa girmesinden önce, 1941 ilkbaharında buraya Amerikan askerleri gönderildi. 1951'de yeni bir anlaşma, ABD hükümetine adanın kuzeybatısındaki Pituffik'te (o zamanlar Thulé Olarak biliniyordu) bir hava üssü kurma izni verdi. Grönland'ın Danimarka tarafından sömürgeleştirilmesinden çok önce burayı nüfus eden Inuitlere hiçbir zaman danışılmadı. Olay yerinde bulunan coğrafyacı ve kaşif Jean Malaurie'nin aktardığına göre, birkaç ay içinde binlerce insan, gemi ve uçak, buz çölüne radarlar ve uçak rampaları ile donatılmış, özellikle nükleer bomba taşıyan bombardıman uçaklarını barındırabilecek bir askeri kompleks kurdu. Thulé köyünün sakinleri, 150 kilometre daha kuzeye, Danimarka hükümeti tarafından aceleyle inşa edilen birkaç kulübeye sürüldü. 1950'lerin ortalarında, Thulé üssü 10.000 kişiye kadar barındırıyordu ve bu da onu ABD toprakları dışındaki en önemli Amerikan üslerinden biri haline getiriyordu.

Soğuk Savaş'ın sona ermesinden bu yana personel sayısı önemli ölçüde azaldı ve bugün yaklaşık 150 askere indi, ancak üs, ABD'nin uydu gözetleme sisteminde önemli bir yer tutmaya devam ediyor. Davos'ta yürütülen müzakerelerin gündem maddelerinden biri, resmi olarak ABD egemenliği altında olacak yeni askeri tesislerin kurulmasına izin vermek olabilir.

Trump, iktidara geri döndüğünden beri Grönland'ın “inşa ettiğimiz Altın Kubbe için hayati önem taşıdığını” belirtiyor. Bu ifade, İsrail'in Demir Kubbe'sinden esinlenerek geliştirilen, süper güçlü radarlar ve uyduları içeren ve tüm Amerika kıtasını korumayı amaçlayan bir füze önleme sistemini ifade ediyor.

Bush W. başkanlığı döneminde gündeme getirilen “Yıldız Savaşları”nın bu yeni halinin maliyeti muazzam olacak: Beyaz Saray'a göre 175 milyar dolar, ancak ABD Kongresi'ne bağlı bir araştırma biriminin çalışmasına göre muhtemelen birkaç bin milyar dolar.

Grönland'ın maden kaynakları meselesinin ötesinde, ABD'nin bu Arktik bölgeye gösterdiği ilgi, Pentagon generallerinin Rusya ve özellikle Çin ile bir çatışmaya hazırlık kapsamında hazırladıkları askeri kapasite güçlendirme planlarının da bir parçasıdır. Ancak ABD'nin Avrupalı rakiplerinden de Amerikan hedeflerine boyun eğmeleri isteniyor.

ABD'nin sürekli baskısı altındaki Avrupa ülkeleri Grönland krizinden bu yana pek çok yorumcu, müttefiklerine karşı askeri tehditler yağdıracak kadar sert bir tavır sergileyen ABD'li liderlerin tutumuna tepki gösterdi. Aslında bu yeni bir şey değil.

1973 ile 1977 yılları arasında ABD Dışişleri Bakanı olan Henry Kissinger, Avrupa devletlerine karşı Savaşlarla dolu bir asırdan fazla süren ABD tarihini kendi tarzında şöyle özetlemişti: “ABD'nin düşmanı olmak tehlikelidir, dostu olmak ise ölümcüldür.”

19. yüzyılın sonunda, hızla genişleyen Amerikan kapitalizmi, Avrupalı rakiplerinin sömürge imparatorluklarıyla çarpıştı. ABD, 1898'de İspanya'ya karşı savaşa girerek Küba ve Filipinler'i elinden aldı; bu topraklara, yasal olarak sömürge ilan etmeden egemenliğini dayattı.

Birleşik Krallık, Fransa ve Almanya'nın dünyayı paylaşmak için savaştığı Birinci Dünya Savaşı sırasında, Amerika Birleşik Devletleri ilk başta Avrupa güçlerinin birbirlerini öldürmelerine ve zayıflamalarına izin verdi; sadece ticaret yapmakla ve İngiliz-Fransız tarafına borç vermekle yetindi. Ardından, 1917'de, üç yıllık katliamın ardından, rakiplerine üstünlük sağlamaya başlayan Almanya'ya karşı müdahale ettiler. Avrupa devletlerini, hem galip gelenleri hem de yenilenleri insani ve maddi olarak tüketen bu korkunç katliam, Troçki'nin 1926'da yaptığı bir konuşmada kullandığı ifadeye göre, Amerika Birleşik Devletleri'nin “kapitalist insanlığın hakimi” olarak kendini kabul ettirmesine olanak sağladı. Troçki şöyle devam ediyordu: “Amerikan sermayesi ne istiyor? [...] Dünya hakimiyetini hedefliyor, gezegenimizde Amerika'nın üstünlüğünü sağlamak istiyor. Avrupa'ya karşı ne yapmalı? Söylendiğine göre, onu barışa kavuşturmalı. Nasıl? Kendi egemenliği altında. Bu ne anlama geliyor? Avrupa'nın yeniden ayağa kalkmasına izin vermesi, ancak çok belirgin sınırlar içinde, ona dünya pazarının belirli, sınırlı sektörlerini bırakması gerekiyor. Amerikan sermayesi artık diplomatlara emir veriyor. Avrupa bankalarına ve tekellerine, tüm Avrupa burjuvazisine de emir vermeye hazırlanıyor. [...] Kısacası, kapitalist Avrupa'yı asgari düzeye indirmek, başka bir deyişle, ona şu ya da bu malzemenin kaç ton litre ya da kilogramını satın alma ya da satma hakkına sahip olduğunu belirtmek istiyor. » [...] (LDC,21.02.26) (Devamı bir sonraki sayıda)

Tarihten... Tarihten... Tarihten...

1 Mayıs 1976'nın 50'nci yılı

Cumhuriyetin kuruluşundan hemen iki yıl sonra 1925 yılında başlayan 1 Mayıs yasağı 1975 yılına kadar sürmüş, bu yıl Türkiye Sosyalist İşçi Partisi kapalı bir salon toplantısıyla 1 Mayıs'ı kutlamıştı.

1976 yılında ise, işçi sınıfı hareketinin DİSK öncülüğünde büyümesine tanık olduk. Bu büyümenin bir sonucu olarak 1976 yılında Taksim Meydanı'nda ilk kez kitlesel bir işçi mitinginin düzenlenmiş olmasıdır.

Adalet Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi ve Milli Selamet Partisi ortaklığındaki Milliyetçi Cephe Hükümeti'nin yönetiminde bulunduğu 1976 yılında, Taksim mitingi işçi sınıfının tüm görkemiyle tarih sahnesine çıkışını ifade eder. Sağ cepheye karşı militan bir duruştu. 1976 1 Mayıs mitingi, bir sonraki yılda Taksim 1 Mayıs'ının provası oldu.

Böyle bir mitingin düzenlenmesi aylar önceden yapılan çeşitli çalışmaların sonucunda gerçekleşmiştir. DİSK Genel Başkanı ve Maden İş Sendikası Genel Başkanı Kemal Türkler, DİSK Başkanlar Konseyi'nin 1 Nisan 1976 günlü toplantısını açarken 1 Mayıs kutlamaları için aşağıdaki çağrıyla yaptı: "Hazırlığımızı yaptığımız 1 Mayıs, DİSK'li, Türk-İş'li veya

bağımsız sendikalarda örgütlü, siyasal eğilimleri değişik olan yüzbinlerce işçinin birlik, mücadele ve dayanışma günüdür. 1976'nın 1 Mayıs'ında, yani kısa bir süre sonra, DİSK, işçi sınıfının birlik ve dayanışmasını dile getiren bu günü yüzbinlerce işçinin katılımıyla kutlayacaktır." Nitekim miting yaklaşık 100 bin kişinin katılımıyla gerçekleşmiştir.

O döneme tanıklık edenlerin aktardığına göre, DİSK ve bağlı sendikalar, 1 Mayıs kutlamasına geniş bir katılımın gerçekleşmesini sağlamak amacıyla etkili bir çalışma yaptılar. Yüzbinlerce DİSK Ajansı özel sayısı ve broşür dağıttılar, yaygın bir afişleme ve yazılama yaptılar. En önemlisi de fabrikalar temelindeki işyeri örgütlerinin eliyle mitinge hazırlanılmış olmasıdır.

Stalinizmin DİSK üzerindeki olumsuz etkisi

Burada dikkat çeken olgu sosyalist siyasi partilerin, örgütlerin miting düzenleme çalışmasına dahil edilmemesidir. Demokratik kitle örgütü olarak çağrılanlar ise, Stalinist Türkiye Komünist Partisi'nin denetiminde olan derneklerdir. Bu tarihte DİSK yönetimi üzerinde Stalinist TKP'nin etkisi bilinmektedir.

TKP, CHP milletvekillerine, belediye başkanlarına kapılarını hep açık tutmuştur. TKP'nin siyasi çizgisi olan Ulusal Demokratik Cephe, merkezinde kendisi ve DİSK'in bulunduğu ve yine aynı çizgideki kitle örgütleri ve CHP'nin oluşturacağı "cephe" siyasetidir ki, başka kimseye yer yoktu. DİSK'in 1 Mayıs düzenlemelerinde her zaman inisiyatifi elinde bulundurma serkterliğinin kökleri en başından beri Stalinist TKP'nin siyasi eğitiminin sonucudur, izleri bugün bile vardır. Stalinist TKP'nin DİSK üzerindeki sektör siyasi etkisi, 1977 bir Mayıs'ının düzenlenmesi sırasında meydana gelen örgütler arası çatışmalara kapı aralamıştır. Stalinist TKP ve diğer tüm Stalinist (büyük kısmı Maoocu da olan) örgütlerin hem sorumsuzluğu hem de gerçek bir işçi savunma hazırlığının yapılmamasına yol açmıştır. Burjuvazi de bu zemini fırsat bilerek işçi sınıfından korkusunu mitinge silahlı saldırı düzenleterek, 34 işçinin ölümü yoluyla sınıfı parçalamaya, 1 Mayıs'ları "terörize" etmeye, işçi sınıfının giderek geri çekilmesine, sosyalist yapıların işçi sınıfının önüne geçmesine yol açtı.(28.04.26)

Sınıf Mücadelesi Yayınları - BM ICLC - London WC1N 3XX – Fiyatı: 50 TL / 1 € / 0,50 £

İnternet Adresi: <http://www.union-communiste.org> – <http://www.sinifmucadelesi.net>

E-mail: contact@union-communiste.org

Altı aylık (6 sayı) abone fiyatı: 250 TL / 5 € / 4 £. Bir yıllık (12 sayı) abone fiyatı: 500 TL / 10 € / 8 £.